



**MINISTERUL JUSTIȚIEI
AL REPUBLICII MOLDOVA**

MD - 2012, mun. Chișinău,
str. 31 August 1989, nr. 82
tel.: +373 22 20 14 24
web: www.justice.gov.md,
e-mail: secretariat@justice.gov.md

11.03.2024 nr. 04/2-2309
La nr. 21-02/647

Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare

Cu referire la *proiectul definitivat al legii privind rețeaua de colectare de informații contabile despre venituri și activitatea economică a exploatațiilor agricole (număr unic 929/MAIA/2023)*, comunicăm următoarele.

1. Pentru a reda un caracter uniform prevederilor legale din clauza de armonizare și a nu admite confuzii între articole și alineate, la referința la articolele care se transpun din *Regulamentul (CE) nr. 1217/2009 al Consiliului din 30 noiembrie 2009* se va expune după următorul exemplu: „art. 1, 2, 4, 5, **art. 5a** alin. (1) și (2), **art. 5b** alin. (1)-(5), **art. 6** alin. (1) și (2) și (4), **art. 7** alin. (1) lit. a)-e), **art. 8, 16, 21**”. Totodată, textul „(UE)” se va substitui cu textul „(CE)”, astfel cum este indicat în denumirea actului Uniunii Europene. Totodată, menționăm că în redacția autentică în denumirea Regulamentului nu este utilizată prepoziția „privind” dar prepoziția „de”.

2. Tehnica de copiere presupune copierea literală a dispozițiilor Uniunii Europene în sistemul juridic intern. Aceasta este unica alegere posibilă în cazul unor elemente structurale ale actelor Uniunii Europene (regulamente și directive) care trebuie să aibă aceeași semnificație în toate statele membre ale Uniunii Europene, cum sunt definițiile. Cu referire la aceasta, o țară poate doar să copieze textul Uniunii Europene. La art. 2 din *Regulamentul (CE) nr. 1217/2009 al Consiliului din 30 noiembrie 2009*, este definit termenul „exploatație” și nu fermă. Mai mult utilizarea formulării „fermă” sau „exploatație” este periculoasă și nu corespunde rigorilor normative, or, noțiunea se redă prin termenul respectiv, aceleași noțiuni se exprimă prin aceeași termeni. În acest sens, se va revizui și semnificația noțiunii.

3. La art. 4:

- 1) La alin. (3), propunem substituirea cuvintelor „se rețin” cu cuvântul „sunt”.
- 2) Ținând cont de prevederile art. 1 alin. (2) din proiect, la lin. (3) lit. c), abrevierea „RICA” se va substitui cu sintagma „rețea de informații” (obiecție valabilă și la art. 7 alin. (3)).

4. La art. 6 alin. (7) lit. e), referința la alineatul (8) se va substitui cu referința la alineatul (6), or, alin. (6) transpune alin. (5) de la art. 5b din *Regulamentul (CE)*

nr. 1217/2009 al Consiliului din 30 noiembrie 2009 transpus prin art. 6 din proiectul legii.

5. La art. 8 lit. c), menționăm că potrivit art. 5b alin. (2) din *Regulamentul (CE) nr. 1217/2009 al Consiliului din 30 noiembrie 2009*, Comisia este împuternicită să adopte, în conformitate cu articolul 19a, acte delegate privind fixarea perioadei de referință pentru producția standard și nu agenția de legătură. Prin urmare, dispoziția de la lit. c) se va revizui.

6. La art. 11:

1) În avizul său, Ministerul Justiției a semnalat asupra necesității revizuirii termenului, la expirarea căruia legea urmează să intre în vigoare (24 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova), or, până la intrarea în vigoare a legii pot surveni modificări la nivelul legislației Uniunii Europene, ulterior fiind necesară și modificarea actului normativ național. Deși autorul proiectului a acceptat obiecția, modificări în acest sens nu au fost efectuate, prin urmare, obiecția se menține.

2) La Capitolul III, menționăm că capitolul constituie element de structură complex al actului normativ, prin urmare, nu poate fi constituit dintr-un singur articol.

Secretar de stat

Stanislav COPEȚCHI

Digitally signed by Copetchi Stanislav
Date: 2024.03.11 14:11:45 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova





**MINISTERUL JUSTIȚIEI
AL REPUBLICII MOLDOVA**

MD - 2012, mun. Chișinău,
str. 31 August 1989, nr. 82
tel.: +373 22 20 14 24
web: www.justice.gov.md,
e-mail: secretariat@justice.gov.md

17.01.2024 nr. 04/2-500
La nr. 21-02/23

Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare

Cu referire la *proiectul definitivat al legii privind rețeaua de colectare de informații contabile despre venituri și activitatea economică a exploatațiilor agricole (număr unic 929/MAIA/2023)*, comunicăm următoarele.

1. În clauza de armonizare, denumirea *Regulamentului (CE) nr. 1217/2009 al Consiliului din 30 noiembrie 2009* se va ajusta la denumirea Regulamentului indicat în actul Uniunii Europene. Astfel, prepoziția „de” se va substitui cu prepoziția „privind”, cuvintele „date contabile agricole” se vor substitui cu cuvintele „informații contabile”, iar cuvintele „Comunitatea Europeană” se vor substitui cu cuvintele „Uniunea Europeană”

2. În conformitate cu pct. 31 din *Regulamentul privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene*, aprobat prin *Hotărârea Guvernului nr. 1171/2018*, clauza de armonizare utilizează următoarele calificative de apreciere a compatibilității: transpune – transpunerea integrală a prevederilor actului Uniunii Europene, transpune art., lit., pct., anexa etc. din actul Uniunii Europene – transpunerea selectivă a actului Uniunii Europene, în funcție de scopul specific al transpunerii, menționându-se expres componentele actului Uniunii Europene (capitolul, articolul, litera, punctul, anexa etc.) care se transpun integral; transpune parțial – transpunerea parțială a prevederilor actului Uniunii Europene, care poate să coincidă cu obiectivul specific de transpunere urmărit de proiectul de act normativ sau să descrie o transpunere incompletă și necorespunzătoare. Ținând cont de prevederile enunțate, în clauza de armonizare, cuvântul „parțial” se va exclude, deoarece în clauza de armonizare sunt indicate articolele concrete care se transpun.

3. Potrivit normelor de tehnică legislativă, într-o enumerare de trimiteri, la referința la elementele structurale se va indica denumirea elementului structural cu abreviere fără a se repeta. Totodată, se va reține că dacă se face trimitere la mai mult de două elemente structurale consecutive enumerarea se redă după următorul exemplu: art. 2-4. Ținând cont de regula enunțată, în clauza de armonizare, referința la articolele care se transpun nu se va lua între paranteze rotunde și se va

expune după următorul exemplu: „art. 1, 2, 4, 5, 5a alin. (1) și (2), art. 5b alin. (1)-(5), art. 6 alin. (1) și (2), art. 7 alin. (1) lit. a)-e).

4. În avizul nr. 04/2-10265 din 21.11.2023, Ministerul Justiției a menționat că noțiunea „exploatație agricolă” nu este definită în *Regulamentul (CE) nr. 1217/2009 al Consiliului din 30 noiembrie 2009*, prin urmare nu este clară necesitatea definirii acesteia. Potrivit autorului, noțiunea a fost completată prin definiția din *Regulamentul (UE) 2018/1091 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 iulie 2018 privind statisticile integrate referitoare la ferme și de abrogare a Regulamentelor (CE) nr. 1166/2008 și (UE) nr. 1337/2011*. În conformitate cu art. 44 alin. (3) din *Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative*, clauza de armonizare indică tipul, numărul și denumirea oficială a actelor Uniunii Europene care se transpun în actul normativ, seria, numărul și data Jurnalului Oficial al Uniunii Europene în care au fost publicate actele respective, precum și măsura în care acestea sunt transpuse. Ținând cont de prevederea legală enunțată, în clauza de armonizare se va indica actul normativ din care a fost transpusă noțiunea „exploatație agricolă”.

5. La art. 7 alin. (4), prepoziția „în” se va substitui cu prepoziția „la”.

6. Ministerul Justiției a menționat că cuvintele „impozite personale sau asigurări private” indicate la art. 9 alin. (3), urmau a fi ajustate terminologiei utilizate în domeniu, conform legislației naționale relevante. La obiecția enunțată, autorul proiectului a menționat că noțiunea „impozit personal sau asigurări private” nu are echivalent în legislația națională. Caracterul „personal” și „privat” au fost atribuite de Uniunea Europeană impozitelor și asigurărilor pentru a le distinge de impozitele și asigurările exploatației agricole. În conformitate cu art. 54 alin. (4) din *Legea nr. 100/2017*, în cazul în care se impune utilizarea unor noțiuni sau termeni consacrați din tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte ori din legislația Uniunii Europene, în proiect se asigură corespunderea acestora termenilor sau, respectiv, noțiunilor consacrate din legislația națională. În procesul de armonizare a legislației naționale cu legislația Uniunii Europene, este necesară nu reproducerea *ad litteram* a prevederilor directivelor sau regulamentelor, ci elaborarea textelor normative prin raportare la legislația națională, respectarea rigorilor normative din punct de vedere al expunerii, precum și formularea soluțiilor juridice adecvate realităților naționale. Prin urmare, ținând cont că argumentul autorului proiectului nu are fundamentare legală obiecția se menține. Mai mult nu este clară aplicabilitatea în practică a normei în situația în care asemenea impozite nu sunt reglementate de legislația națională.

7. La art. 11:

1) În avizul său, Ministerul Justiției a semnalat asupra necesității revizuirii termenului, la expirarea căruia legea urmează să intre în vigoare (24 luni de la data

publicării), or, până la intrarea în vigoare a legii pot surveni modificări la nivelul legislației Uniunii Europene, ulterior fiind necesară și modificarea actului normativ național. Deși autorul proiectului a acceptat obiecția, modificări în acest sens nu au fost efectuate, prin urmare, obiecția se menține.

2) La alin. (2), cuvântul „Legii” va fi succedat de cuvintele „în Monitorul Oficial al Republicii Moldova”. Totodată, se va ține cont că actele Guvernului nu vor putea intra în vigoare anterior legii în cauză.

3) La Capitolul III, menționăm că capitolul constituie element de structură complex al actului normativ, prin urmare, nu poate fi constituit din un singur punct.

Secretar de stat

Stanislav COPEȚCHI

Digitally signed by Copetchi Stanislav
Date: 2024.01.17 13:19:00 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova





**MINISTERUL JUSTIȚIEI
AL REPUBLICII MOLDOVA**

MD - 2012, mun. Chișinău,
str. 31 August 1989, nr. 82
tel.: +373 22 20 14 24
web: www.justice.gov.md,
e-mail: secretariat@justice.gov.md

21.11.2023 nr. 04/2-10265
La nr. 18-69-11427 din 30.10.2023

**Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare
Cancelaria de Stat**

Cu referire la proiectul *hotărârii Guvernului pentru aprobarea proiectului de lege privind rețeaua de colectare de informații contabile despre venituri și activitatea economică a exploatațiilor agricole (număr unic 929/MAIA/2023)*, comunicăm următoarele.

Potrivit notei informative, în contextul apropierei legislației naționale la legislația Uniunii Europene, proiectul transpune parțial *Regulamentul (CE) nr. 1217/2009 al Consiliului din 30 noiembrie 2009 privind crearea unei rețele de colectare de informații contabile privind veniturile și activitatea economică a exploatațiilor agricole în Uniunea Europeană*. Obiectivul general al creării rețelei de colectare de informații contabile privind veniturile și activitatea economică a exploatațiilor agricole este obținerea, la nivel microeconomic, în mod sistematic și pe baza unei metodologii utilizate în Uniunea Europeană, de informații obiective și relevante pentru evaluarea politicilor de dezvoltare a agriculturii.

Urmare examinării proiectului, în vederea definitivării acestuia, se vor reține:

1. În clauza de armonizare, cuvintele „legislația națională” se vor exclude ca fiind excedente.

2. În conformitate cu pct. 30 din *Regulamentul privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1171/2018*, pentru actul Uniunii Europene care a fost supus modificărilor, se indică cele mai recente amendamente care constituie obiect al transpunerii în legislația națională. Prin urmare, în clauza de armonizare se vor indica cele mai recente modificări ale *Regulamentului (CE) nr. 1217/2009 al Consiliului din 30 noiembrie 2009*

3. La art. 1 alin. (3), cuvintele „site web special” se vor substitui cu cuvintele „site web oficial” în conformitate cu *Regulamentul cu privire la site-urile web oficiale ale autorităților și instituțiilor publice și la cerințele minime privind profilurile de socializare ale acestora, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 728/2023*.

4. Actul normativ nu este dicționar juridic sau un manual și noțiunile nu trebuie să fie definite doar pentru a explica care este sensul acestora.

Definirea termenului trebuie să se facă doar în situații excepționale, deoarece, în condițiile în care art. 71 alin. (4) al *Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative* prevede că la interpretarea actului normativ trebuie să se țină cont de nota informativă care a însoțit proiectul, alte scopuri avute în vedere de autori pot fi soluționate prin includerea în nota informativă a unor texte de care cei care vor interpreta sau aplica actul normativ vor fi obligați să țină cont. Astfel, în nota informativă poate fi indicat sensul în care urmează să fie interpretat un termen, iar aceasta ar permite să se atingă atât scopul limitării discreției celor care vor interpreta actul, dar și scopul de a permite ca actul normativ să fie aplicat și relațiilor sociale care se vor naște pe viitor și de care, evident, nu putea să țină cont autorul actului normativ.

În acest sens, menționăm că noțiunea „exploatație agricolă” nu este definită în *Regulamentul (CE) nr. 1217/2009 al Consiliului din 30 noiembrie 2009*, prin urmare, nota informativă urmează a fi completată cu mențiuni privind necesitatea definirii acesteia. Totodată, menționăm că în modul în care este formulată, dispoziția de la art. 2 alineatul al doilea nu indică semnificația noțiunii, prin urmare, propunem să fie indicată la un punct distinct.

5. La art. 8:

1) În conformitate cu art. 51 alin. (5) și (6) din *Legea nr. 100/2017*, articolul poate fi divizat în alineate, alineatele sunt însemnate succesiv cu numere ordinare, exprimate prin cifre arabe, luate între paranteze rotunde. Alineatul poate fi divizat în litere, care sunt însemnate succesiv cu litere latine mici, urmate de o paranteză. În cazul unei structuri complexe a actului normativ, alineatul poate fi divizat mai întâi în puncte însemnate cu numere ordinare, exprimate prin cifre arabe, urmate de o paranteză. La rândul lor, punctele pot fi divizate în litere, însemnate succesiv cu litere latine mici, urmate de o paranteză. Ținând cont de regula enunțată, la art. 8, alineatul unic va fi divizat în litere însemnate succesiv cu litere latine mici urmate de o paranteză.

2) La diviziunile de la alineatul unic, verbele se vor conjuga la persoana a treia singular, pentru a se alinia la timpul la care a fost conjugat verbul de la sbp. 5).

6. La art. 9 alin. (3), cuvintele „impozite personale sau asigurări private” care succed cuvântul „bănci” se vor exclude, deoarece urmează a fi indicate doar la finalul enunțului după cum este prevăzut la art. 8 alin. (3) din *Regulamentul (CE) nr. 1217/2009* pe care îl transpune. Totodată, aceste noțiuni se vor ajusta terminologiei utilizate în domeniu, conform legislației naționale relevante (observație valabilă pentru tot textul proiectului).

7. Dispoziția de la art. 10 alin. (3) referitor la răspunderea civilă și după caz disciplinară urmează a fi exclusă, având caracter declarativ și superfluu. Tragerea la răspundere se va efectua în temeiul normelor materiale și de procedură, în funcție de tipul răspunderii.

8. La art. 11:

1) La alin. (1) din proiect, formularea „intră în vigoare în termen de 24 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova” urmează a fi redactată, prin substituirea cuvintelor „în termen de” cu cuvintele „la expirarea a”. Totodată, semnalăm asupra necesității revizuirii termenului, la expirarea căruia legea urmează să intre în vigoare (24 luni de la data publicării), or, până la intrarea în vigoare a legii pot surveni modificări la nivelul legislației Uniunii Europene, ulterior fiind necesară și modificarea actului normativ național.

2) La alin. (2) se va indica momentul de la care se calculează termenul de 12 luni.

3) La Capitolul III, menționăm că capitolul constituie element de structură complex al actului normativ, prin urmare, nu poate fi constituit din un singur punct.

Secretar de stat

Stanislav COPEȚCHI

Digitally signed by Copetchi Stanislav
Date: 2023.11.21 17:12:41 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

